

佛说佛医经

吴沙门竺律炎共支越译

南無本師釋迦牟尼佛

说明

本简体注音版《佛说佛医经》电子书，根据《高丽大藏经》西土贤圣集，第 0998 部，吴天竺沙门竺律炎共支越译《佛说佛医经》原藏影印本校正注音，句读及注音仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇一九年十二月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

●起诵仪

xiāngzàn

香赞

(一遍)

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍爇.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结

xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànuánshēn
祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná mó xiāng yún gài pú sà mó hē sà
南无香云盖菩萨摩诃萨 (合掌三称)

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

kāi jīng jì

开经偈

(一遍)

wú shàng shēn shēn wēi miào fǎ bǎi qiān wàn jié nán zāo yù
无上甚深微妙法 百千万劫难遭遇

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我今见闻得受持 愿解如来真实义

fó shuō fó yī jīng
佛说佛医经

wú tiānzhú shā mén zhú lǜ yángòng zhī yuè yì¹
吴天竺沙门竺律炎共支越译¹

rén shēn zhōng běn yǒu sì bìng yī zhě dì èr zhě shuǐ
人身中本有四病：一者，地；二者，水；
sān zhě huǒ sì zhě fēng fēng zēng qì qǐ huǒ zēng rè
三者，火；四者，风。风增，气起；火增，热
qǐ shuǐ zēng hán qǐ tǔ zēng lì shèng běn cóng shì sì bìng
起；水增，寒起；土增，力盛。本从是四病，
qǐ sì bǎi sì bìng tǔ shǔ shēn shuǐ shǔ kǒu huǒ shǔ yǎn fēng shǔ ěr
起四百四病。土属身，水属口，火属眼，风属耳。
huǒ shǎo hán duō mù míng chūn zhèng yuè èr yuè sān yuè hán duō
火少寒多，目冥。春正月、二月、三月寒多，
xià sì yuè wǔ yuè liù yuè fēng duō qiū qī yuè bā yuè jiǔ yuè
夏四月、五月、六月风多，秋七月、八月、九月
rè duō dōng shí yuè shí yī yuè shí èr yuè yǒu fēng yǒu hán hé
热多，冬十月、十一月、十二月有风有寒。何
yǐ gù chūn hán duō yǐ wàn wù jiē shēng wéi hán chū gù hán duō
以故春寒多？以万物皆生，为寒出，故寒多。
hé yǐ gù xià fēng duō yǐ wàn wù róng huā yīn yáng hé jù gù fēng
何以故夏风多？以万物荣华，阴阳合聚，故风
duō hé yǐ gù qiū rè duō yǐ wàn wù chéng shú gù rè duō hé
多。何以故秋热多？以万物成熟，故热多。何
yǐ gù dōng yǒu fēng yǒu hán yǐ wàn wù zhōng wáng rè qù gù yǒu fēng
以故冬有风有寒？以万物终 亡 热去，故有风
hán
寒。

sān yuè sì yuè wǔ yuè liù yuè qī yuè dé wò hé yǐ
三月、四月、五月、六月、七月得卧。何以
gù fēng duō gù shēn fàng bā yuè jiǔ yuè shí yuè shí yī yuè
故？风多故身放。八月、九月、十月、十一月、

¹ 永乐北藏及龙藏：吴沙门竺律炎共支越译

shí èr yuè zhēngyuè èr yuè bù dé wò hé yǐ gù hán duō gù
十二月、正月、二月不得卧。何以故？寒多故
shēnsuō
身缩。

chūnsānyuèyǒuhán bù dé shí mài dòu yí shí jīng mǐ tí
春三月有寒，不得食麦、豆，宜食粳米、醍
hú zhū rè wù xià sānyuèyǒufēng² bù dé shí yù dòu mài yí
醐诸热物。夏三月有风²，不得食芋、豆、麦，宜
shí jīng mǐ rǔ lào qiū sānyuèyǒu rè bù dé shí jīng mǐ tí
食粳米、乳、酪。秋三月有热，不得食粳米、醍
hú yí shí xì mǐ chǎo mì dào shǔ dōngsānyuèyǒufēng
醐，宜食细米、炒、蜜、稻、黍。冬三月有风
hán yángxīng³ yīn hé yí shí jīng mǐ hú dòu gēng tí hú
寒，阳兴³阴合，宜食粳米、胡豆、羹、醍醐。
yǒu shí wò fēng qǐ yǒu shí miè yǒu shí wò huǒ qǐ yǒu shí miè yǒuhán qǐ
有时卧风起有时灭，有时卧火起有时灭，有寒起
yǒu shí miè
有时灭。

rén dé bìngyǒu shí yīn yuán yī zhě jiǔ zuò bú fàn èr zhě
人得病有十因缘：一者，久坐不饭；二者，
shí wú dài sānzhě yōuchóu sì zhě pí jí wǔ zhě yín yì
食无贷；三者，忧愁；四者，疲极；五者，淫泆；
liù zhě chēn huì qī zhě rěn dà biàn bā zhě rěn xiǎobiàn
六者，瞋恚；七者，忍大便；八者，忍小便；
jiǔ zhě zhì shàngfēng shí zhě zhì xià fēng cóng shì shí yīn yuánshēng
九者，制上风；十者，制下风。从是十因缘生
bìng
病。

fó yán yǒu jiǔ yīn yuán mìngwèidāng jìn wéihèng jìn yī
佛言：“有九因缘，命未当尽为横尽：一、
bù yīng fàn wéi fàn èr wéi bú liàng fàn sān wéi bù xí fàn sì
不应饭为饭；二、为不量饭；三、为不习饭；四、
wéi bù chūshēng wǔ wéi zhǐ shú liù wéi bù chí jiè qī wéi
为不出生；五、为止熟；六、为不持戒；七、为
jìn è zhī shí bā wéi rù lǐ bù shí bù rú fǎ xíng jiǔ wéi kě
近恶知识；八、为入里不时不如法行；九、为可

² 丽藏：有风；永乐北藏及龙藏：风

³ 丽藏：兴；永乐北藏及龙藏：与

bì bú bì rú shì jiǔ yīn yuán rén mìng wéi hēng jìn
避不避。如是九因缘，人命为横尽。

bù yīng fàn wéi fàn wèi bù kě yì fàn yì wèi bù suí sì shí
“不应饭为饭，谓不可意饭，亦谓不随四时

shí yì wéi yǐ fàn fù fàn shì wéi bù yīng fàn wéi fàn bú liàng fàn zhě
食，亦为以⁴饭复饭，是为不应饭为饭。不量饭者，

wèi bù zhī jié dù duō shí guò zú shì wéi bú liàng fàn⁵ bù xí fàn zhě
谓不知节度，多食过足，是为不量饭⁵。不习饭者，

wèi bù shí shí ruò zhì tā jùn guó bù zhī sú yí fàn shí wèi xí
谓不时食。若至他郡国，不知俗宜，饭食未习，

bù shāoshāofàn shì wéi bù xí fàn bù chūshēngzhě wèi fàn wù wèi
不稍稍饭，是为不习饭。不出生者，谓饭物未

xiāo fù shàng fàn ruò fú yào tù xià bú jìn biàn shí lái shì wéi bù chū
消复上饭，若服药吐下不尽便食来，是为不出

shēng zhǐ shú zhě wèi dà biàn xiǎo biàn lái shí bù jí shí xíng
生。止熟者，谓大便、小便来时，不即时行，

ài tǔ xià fēng lái shí zhì shì wéi zhǐ shú bù chí jiè zhě wèi fàn
噫吐、下风来时制，是为止熟。不持戒者，谓犯

wǔ jiè xiàn shì jiān dào fàn tā rén fù nǚ zhě biàn rù xiànguān
五戒，现世间盗、犯他人妇女者，便入县官，

huò kè huò sǐ huò dé pǒubàng yā sǐ ruò è sǐ huò dé tuō wài
或刻，或死，或得梃榜压死，若饿死；或得脱外

cóng yuàn jiā dé shǒu sǐ huò jīng bù yōuchóu sǐ shì wéi bù chí jiè
从怨家得首死，或惊怖忧愁死，是为不持戒。

jìn è zhī shí zhě wèi tā rén zuò è biàn lái jí rén hé yǐ gù bù
近恶知识者，谓他人作恶便来及人。何以故？不

lí è zhī shí gù è rén bú jì dāng zuò zhī shì wéi jìn è zhī shí
离恶知识故。恶人不计当坐之，是为近恶知识。

rù lǐ bù zhī shí bù rú fǎ xíng zhě wèi chén mù xíng yì yǒu wǎng liǎng
入里不知时不如法行者，谓晨暮行，亦有魍魉

zhēng dòu zhě ruò yǒu zhǎng lì zhuī bǔ ér bú bì ruò rù tā jiā shě
诤斗者；若有长吏追捕而不避；若入他家舍，

wàng shì bù kě shì wàng tīng bù kě tīng wàng fàn bù kě fàn wàng
妄视不可视，妄听不可听，妄犯不可犯，妄

⁴ 丽藏：以；永乐北藏及龙藏：已

⁵ 丽藏：饭；永乐北藏及龙藏：饭者

niàn bù kě niàn shì wéi rù lǐ bù zhī shí bù rú fǎ xíng kě bì bú
念不可念⁶，是为入里⁷不知时不如法行。可⁸避不
bì zhě wèi bì niú mǎ zhì gǒu wán shé chóng shuǐ
避者，谓弊牛、马、獠⁹、狗、蚌、蛇、虫，水、
huǒ kēng jǐng bēnchē chí mǎ bá dāo zuì rén è rén yì
火、坑、井、犇车、驰马，拔刀醉人、恶人，亦
10 ruò gān shì wéi kě bì bú bì
若干，是为可避不避。

rú shì jiǔ yīn yuán rén mìng wèi jìn wéi jìn xiá rén dāng zhì
“如是九因缘，人命未尽为尽，黠人当识
shì dāng bì shì yǐ bì dé liǎng fú yī zhě dé chángshòu jí dé
是，当避是。已避得两福：一者得长寿及¹¹得
wéndào hǎo yǔ yì dé jiǔ xíng dào
闻道好语，亦得久行道。”

fó yán yǒu sì fàn yī wéi zǐ fàn èr wéi sān bǎi máozhuó
佛言：“有四饭：一为子饭；二为三百矛斫
fàn sān wéi pí gé chóngshēngchū fàn sì wéi zāi fàn zǐ fàn zhě
饭；三为皮革虫生出饭；四为灾饭。子饭者，
wèi rén tān wèi shí ròu shí biàn zì jiào jì niàn shì ròu jiē wǒ qián shì
谓人贪味食肉时，便自校计念：‘是肉皆我前世
shí fù mǔ xiōng dì qī zǐ qīn shǔ yì cóng shì bù dé tuō shēng sǐ
时父母、兄弟、妻子亲属，亦从是不得脱生死！’
yǐ dé shì yì biàn zhǐ tān shì wéi zǐ fàn sān bǎi máozhuó fàn zhě
已得是意便止贪，是为子饭。三百矛斫饭者，
wèi fàn suí wèi niàn fù niàn qí yāng wú yǒu shù néng bú niàn wèi biàn dé
谓饭随味念复念其殃无有数，能不念味便得
tuō yòu máozhuó rén wéi wáng shēn yǐ shēng niàn fù niàn yǒu ruò gān shòu
脱。又矛斫人为亡身，已生念复念有若干受
kǔ wéi sān bǎi máozhuó fàn pí gé chóngshēngchū fàn zhě wèi rén
苦，为三百矛斫饭。皮革虫生出饭者，谓人
niàn wèi yì yī qiè wàn wù yōu jiā zhōng shì biàn chuān rén yì yì
念味，亦一切万物忧家中事，便穿人意，意

⁶ 丽藏：妄念不可念；永乐北藏及龙藏：不可念

⁷ 丽藏：入；永乐北藏及龙藏：入里；校勘：入里

⁸ 丽藏：可；永乐北藏及龙藏：为可

⁹ 丽藏：獠；永乐北藏及龙藏：狡

¹⁰ 丽藏：亦；永乐北藏及龙藏：亦余

¹¹ 丽藏：及；永乐北藏及龙藏：乃

zuò wàn duān wéi chū qù shì wéi pí gé chóng shēng fàn zāi fàn zhě
 作万端为出去，是为皮革虫生饭。灾饭者，
 wèi yī shēng sǐ xíng jiē wéi zāi fàn rú huǒ shāo wàn wù rén suǒ xíng jiē
 谓一生死行皆为灾饭，如火烧万物，人所行皆
 dāng lái nǎo shēn jù huǒ fén wàn wù gù yán zāi suǒ yǐ yán fàn zhě
 当来恼¹²身，剧火焚¹³万物故言灾。所以言饭者，
 wèi rén suǒ kě yì niàn rén gù yán fàn yě
 谓人所可意念人，故言饭也。

rén shí ròu pì rú shí qí zǐ zhū chù shēng jiē wéi wǒ zuò fù
 “人食肉，譬如食其子，诸畜生皆为我作父
 mǔ xiōng dì qī zǐ bù kě shǔ yì yǒu liù yīn yuán bù dé shí
 母、兄弟、妻子，不可数。亦有六因缘不得食
 ròu yī zhě mò zì shā èr zhě mò jiào shā sān zhě mò yǔ
 肉：一者，莫自杀；二者，莫教杀；三者，莫与
 shā tóng xīn sì zhě jiàn shā wǔ zhě wén shā liù zhě yí wèi
 杀同心；四者，见杀；五者，闻杀；六者，疑为
 wǒ gù shā wú shì liù yì dé shí ròu bù shí zhě yǒu liù yí rén néng
 我故杀。无是六意得食肉，不食者有六疑。人能
 bù shí ròu zhě dé bù jīng bù fú
 不食肉者，得不惊怖福。”

fó yán shí duō yǒu wǔ zuì yī zhě duō shuì mián èr
 佛言：“食多，有五罪：一者，多睡眠；二
 zhě duō bìng sān zhě duō yín sì zhě bù néng fěng sòng jīng
 者，多病；三者，多淫；四者，不能讽诵经；
 wǔ zhě duō zhù shì jiān hé yǐ gù rén tān yín rén zhī sè wèi
 五者，多著世间。何以故？人贪淫，人知色味；
 chēn huì zhī hòng zhì wèi chī rén zhī fàn shí wèi lǜ jīng shuō rén tān
 瞋恚知横至味；痴人知饭食味。律经说：‘人贪
 wèi wèi fù wèi dé shēng bù dé měi wèi
 味，味复味得¹⁴生，不得美味。’”

fó yán yī shí zhě wéi yù duàn shēng sǐ yì suí tān bù néng
 佛言：“一食者为欲断生死，亦随¹⁵贪不能
 xíng dào wéi dé tiān yǎn zì zhī suǒ cóng lái shēng qù zhì hé suǒ rén
 行道，为得天眼自知所从来生、去至何所。人

¹² 丽藏：恼；永乐北藏及龙藏：脑

¹³ 丽藏：焚；永乐北藏及龙藏：烧

¹⁴ 丽藏：得；永乐北藏及龙藏：复

¹⁵ 丽藏：随；永乐北藏及龙藏：堕

bú niàn sǐ duō shí cháng niàn fù rén jiē duò bǎi sì shí è zhōng
不念死，多食，常念妇人，皆堕百四十恶，中
tiān¹⁶ jiē yòng fàn gù fàn shí è hòu shēng biàn shī rén xíng duò chù
天¹⁶皆用饭故。犯十恶后生，便失人形，堕畜
shēng zhōng jì dé zuò rén jī kě xuè chū chēn huì páng shēng yú
生中。既得作人，饥渴血出，瞋恚傍生，于
ài nèi shēng yú tān fó shuō yǒu dà fú zì jī yǐ fàn yǔ rén
爱内生于贪。佛说有**大福**，自饥，以饭与人，
lìng rén dé mìng shì wéi dà fú hòu shēng ráo yǐn shí fá chēn huì
令人得命，是为**大福**。后生饶饮食，乏瞋恚。
yì wú suǒ shī shī yì bù dé dàn yì zì tān yín yì wú suǒ shī
亦无所施，**施亦¹⁷不得**，但意恣贪淫，亦无所施，
dàn dé yì zì fēi wǒ suǒ yǒu yī qián yǐ shàng bù dé qǔ gù
但得意恣。非我所有，一钱以上，不得取。故
zuò tān yù kōng zì kǔ zuò zuì dào rén bù yǒu yōu chóu yōu suí nù
作贪欲空，自苦作罪。道人**不有忧愁**，忧随怒，
chóu suí tān wǒ bèi yǒu sǐ suì yǒu sǐ yuè yǒu sǐ rì yǒu sǐ shí
愁随贪。我辈有死岁、有死月、有死日、有死时，
yì bù zhī yì bú wèi yì bù xíng dào yì bù chí jiè dōng zǒu xī
亦不知、亦不畏、亦不行道、亦不持戒，东走西
zǒu yōu tóng yōu tiě yōu tián zhái nú bì dàn yì rén nǎo zēng rén
走，忧铜忧铁，忧田宅、奴婢，但益人恼、增人
kǔ wéi zhòng chù shēng xí
苦，为**种畜生习**。”

fó yán rén zhì shēng pì rú fēng zuò mì cǎi qǔ zhòng huā
佛言：“人治生，譬如蜂作蜜，采取众华，
qín kǔ jī rì yǐ chéng rén biàn gōng qǔ qù táng zì kǔ bù dé zì
勤苦积日已成，人便攻取去，唐自苦，不得自
jǐ rén qiú shì niàn shì yōu yǒu yōu wú jī kě qín kǔ hé jù cái
给。人求是念，是忧有忧，无饥渴勤苦。合聚财
wù wèi sǐ yōu wǔ jiā fēn huò shuǐ huǒ dào zéi xiànguān
物，未死，忧五家分，或水、火、盗贼、县官、
bìng tòng duō bù rú yì jǐ sǐ tā rén dé zhī shēn dāng dé qí
病痛，多不如意。已死，他人得之。身当得其
zuì dú tòng bù kě yán wǔ fēn zhě yī zhě huǒ fēn èr zhě
罪，**毒痛不可言**。五分者：一者，火分；二者，

¹⁶ 丽藏：天；永乐北藏及龙藏：夭

¹⁷ 丽藏：施亦；永乐北藏及龙藏：亦

shuǐfēn sānzhě dào zéi fēn sì zhě xiànguānfēn wǔ zhě pín
水分；三者，盗贼分；四者，县官分；五者，贫
kūn dì fēn hé wéi wú yōusuǒyǒu rén bú jì shì wǔ fēnyōu kǔ jù
昆弟分。何为无忧所有？人不计是五分忧，苦剧
bú qì shì yōu kǔ yǒuwànduān jié zài fù zhōng lí dào yuǎn fǎ
不弃，是忧苦有万端，结在腹中，离道远法。
rén fǎ shēng gǔ zuò dé lì bù dāng xǐ bù dé lì yì bù dāng
人法生贾¹⁸作，得利，不当喜；不得利，亦不当
yōu shì jiē qián shì sù mìngsuǒ zhì rén yǒu tān tān biàn bù dé lì
忧，是皆前世宿命所致。人有贪，贪便不得利。
zhèng shǐ dé yī tiān xià cái wù yì bù néng měng zì yòng zhī yì bù
正使得一天下财物，亦不能猛自用之，亦不
suí rén qù dàn yì rén jié dàn yǒu kǔ nǎo dàn zhònghòu shì yuán yīn
随人去，但益人结、但有苦恼、但种后世缘因。
yuán yīn rú huǒ rú huǒ wú suǒ bù shāo wǒ bèi bú jué shì xiá bù
缘因如火，如火无所不烧。我辈不觉，是黠¹⁹不
gǎnwàngyáo zhī wéizēng kǔ zhòng zuì
敢妄摇²⁰，知为增苦种罪。”

佛说佛医经

¹⁸ 丽藏：贾；永乐北藏及龙藏：价

¹⁹ 丽藏：黠；永乐北藏及龙藏：点

²⁰ 丽藏：摇；永乐北藏及龙藏：采

● 结诵仪

bǔ quēyuánmǎnzhēnyán
补阙圆满真言

(三遍)

ōng hū lú hū lú shè yì mù qiè suō hē
唵.呼嚧呼嚧.社曳穆契.莎诃.

pǔ huíxiàngzhēnyán
普回向真言

(三遍)

ōng suō mó là suō mó là mǐ mó nǎng sà wǎ hē mó hē zhuó jiā là
唵.娑麼啰.娑麼啰.弭麼曩.萨嚩诃.摩诃斫迦啰
wǎ hòng
嚩吽.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

ná mó hù fǎ zhū tiān pú sà
南無护法诸天菩萨 (合掌三称)

huíxiàng jì
回向偈

(一遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德 庄严佛净土
shàngbào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上报四重恩 下济三途苦
ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有见闻者 悉发菩提心
jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽此一报身 同生极乐国

shí fāng sān shì yí qiè fó yí qiè pú sà mó hē sà mó hē bō
十方三世一切佛。一切菩萨摩诃萨。摩诃般

rě bō luó mì
若波罗蜜

sān guī yī
三皈依

(一遍)

zì guī yī fó dāngyuànzhòngshēng tǐ jiě dà dào fā wú
自皈依佛，当愿众生，体解大道，发无

shàng xīn zì guī yī fǎ dāngyuànzhòngshēng shēn rù jīng zàng
上心；自皈依法，当愿众生，深入经藏，

zhì huì rú hǎi zì guī yī sēng dāngyuànzhòngshēng tǒng lǐ dà zhòng
智慧如海；自皈依僧，当愿众生，统理大众，

yí qiè wú ài hé nán shèng zhòng
一切无碍。和南圣众。

此咒置经书中可灭误跨之罪

南无护法韦驮尊天菩萨

